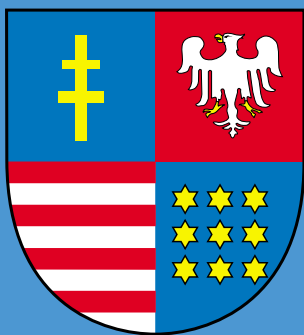

NASZ *Region*

Świętokrzyski Informator Samorządowy

gazeta bezpłatna

Nr 10 (69) / 2012 ISSN 1897-4546

Fot. Andrzej Kozicki

Most w Połańcu z dofinansowaniem
czytaj na str. 2

Rozmowa z Kazimierzem Kotowskim
czytaj na str. 6

Powstaną kolejne targowiska
czytaj na str. 7

Duża inwestycja zyskała dofinansowanie

Budowa mostu w Połańcu dofinansowana. Władze województw świętokrzyskiego i podkarpackiego podpisały umowę z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości. W spotkaniu uczestniczyli marszałek Adam Jarubas oraz członek Zarządu Województwa Jan Maćkowiak.

1 października podpisano umowę na budowę mostu na Wiśle z rozbudową drogi wojewódzkiej 764 i połączeniem z drogą wojewódzką 875. 24 października potwierdzono dofinansowanie przedsięwzięcia.

- Inwestycja, o której marzyliśmy, którą planowaliśmy i wskazywaliśmy na jeden z najbardziej kluczowych projektów dla województwa dzisiaj zyskała dofinansowanie. Na podstawie uzyskanych ofert i uzgodnień z zarządami dróg, przewidywane nakłady przez stronę świętokrzyską wyniosą blisko 100 milionów złotych. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego ustaliło, iż wysokość dofinansowania wynosić będzie 85% – poinformował marszałek województwa świętokrzyskiego **Adam Jarubas**. Przypomnijmy, że na wykonawcę wybrano konsorcjum Mosty Łódź, Vistal Gdynia i Kieleckie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych, które wyceniło wszystkie roboty w obu województwach na 178 milionów złotych. Rozpoczęcie prac ma nastąpić jeszcze w tym miesiącu, a zakończenie zaplanowane jest na koniec października 2014 roku. Inwestycja współfinansowana jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007 – 2013.

Droga wojewódzka nr 764 leży na ważnym szlaku komunikacyjnym północ – południe. Budowa mostu w Połańcu jest inwestycją o znaczeniu ponadregionalnym łączącą województwo świętokrzyskie z podkarpackim i stolicę regionów Kielce z Rzeszowem. - Inwestycja będzie stanowić alternatywne połączenie dla dróg krajo-

Most w Połańcu to jedna z kluczowych inwestycji infrastrukturalnych województwa świętokrzyskiego

wych numer 9 i 73. Wraz z rozbudowanym odcinkiem drogi wojewódzkiej 765 Chmielnik – Staszów oraz planowaną rozbudową odcinka drogi 765 Staszów - Osiek wraz z obwodnicą Osieka zostanie otwarty nowy szlak komunikacyjny z województwa śląskiego do podkarpackiego poprzez drogę 78, 765 i 79 – powiedział **Jan Maćkowiak**, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Pierwotnie na przedsięwzięcie planowano przeznaczyć dużo większą kwotę. Oszczędności, które powstały zostaną przeznaczone na inwestycje drogowe. W planach jest remont drogi Staszów – Osiek wraz z obwodnicą Osieka. – Trasa liczy ponad 20 kilometrów i obecnie jest w fatalnym stanie. Mamy już gotowy projekt drogi i pozwolenie na budowę, a niedawno ogłosiliśmy przetarg na wykonawcę – informuje Jan Maćkowiak. Prace budowlane ruszą najwcześniej na wiosnę przyszłego roku, a zakończyć się mają do 31 października 2014 roku. Wartość inwestycji wynosi 82 miliony złotych i będzie w 70% dofinansowana.

www.wrota-swietokrzyskie.pl

Umowę podpisali Adam Jarubas i Jan Maćkowiak

By godnie uczcić pamięć bohaterów Powstania Styczniowego

Sesje popularno-naukowe, warsztaty dla nauczycieli humanistów, konkursy literackie oraz plastyczne dla dzieci i młodzieży, rajdy piesze śladami bohaterów Powstania Styczniowego, okolicznościowe wystawy i prezentacje, rekonstrukcje historyczne, lekcje biblioteczne, prelekcje w placówkach kultury i oświaty – takie m.in. wydarzenia znajdują się w programie świętokrzyskich obchodów przypadającej w przyszłym roku 150. rocznicy Powstania Styczniowego. Inauguracyjne spotkanie Komitetu, którego zadaniem będzie koordynowanie działań związanych z obchodami w rocznicowym roku, odbyło się w Ośrodku Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej w Kielcach. Wojewódzki samorząd reprezentował Kazimierz Kotowski, członek Zarządu Województwa, zaś spotkanie prowadził Marian Kolas, dyrektor Biura Komunikacji Społecznej Urzędu Marszałkowskiego.

- Parę miesięcy temu, podczas rozmowy marszałka Adama Jarubasa z prezydentem Kielce Wojciechem Lubawskim, powstała wspólna myśl – idea, aby oba samorządy - wojewódzki i miasta Kielce, podjęły działania upamiętniające wydarzenia z okresu Powstania Styczniowego na terenie Kielc i województwa świętokrzyskiego. Mamy bowiem świadomość, że wydarzenia sprzed stu pięćdziesięciu lat są utrwalone w pamięci i upamiętnione pomnikami, krzyżami oraz mogiłami, ale są też takie miejsca i fakty, o których kolejne pokolenia zapominają – powiedział otwierając spotkanie **Kazimierz Kotowski**, członek Zarządu Województwa. - Mam nadzieję, że do naszej inicjatywy przyłączą się instytucje kultury, nauki oraz organizacje samorządowe i pozarządowe. Pragniemy, aby młodzież szkolna, akademicka, harcerze oraz dorośli byli nie tylko świadkami, ale również uczestnikami tych ważnych jubileuszowych wydarzeń – dodał Kazimierz Kotowski.

W spotkaniu zorganizowanym w siedzibie Ośrodka Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej na Wzgórzu Zamkowym w Kielcach wziął udział prezydent Kielce **Wojciech Lubawski**

Uczestnicy spotkania w Ośrodku Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej w Kielcach

ski oraz bardzo liczne grono przedstawicieli instytucji naukowych i kulturalnych; przybyli profesorowie Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, dyrektorzy kieleckich muzeów i bibliotek, samorządowcy, historycy i publicyści.

W toku obrad powołany został Komitet Honorowy Obchodów 150. Rocznicy Powstania Styczniowego. W jego gronie znaleźli się: marszałek Województwa Świętokrzyskiego **Adam Jarubas**, prezydent Kielce **Wojciech Lubawski**, przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego **Tadeusz Kowalczyk**, przewodniczący Rady Miasta Kielce **Tomasz Bogucki**, rektor Uniwersytetu Jana Kochanowskiego prof. dr hab. **Jacek Semaniak**, Świętokrzyski Kurator Oświaty **Małgorzata Muzoń**, ks. rektor **Jan Oleszko**, naczelnik IPN Delegatury w Kielcach **Leszek Bukowski**, dyrektor Archiwum Państwowego w Kielcach **Wiesława Rutkowska** oraz prezes Wojewódzkiej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych **Maciej Lis**.

Powołano także Komitet Organizacyjny skupiający przedstawicieli Samorządu Województwa Świętokrzyskiego, Urzędu Miasta Kielce, dyrektorów świętokrzyskich instytucji naukowych i placówek kulturalnych. Patronat naukowy nad obchodami objęli wykładowcy Instytutu Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach: prof. **Stanisław Wiech**, prof. **Wiesław Caban**, prof. **Adam Massalski** oraz prof. **Lidia Michalska-Bracha**.

- 150. rocznica Powstania Styczniowego to nie tylko okazja do tego, by oddać należny hołd powstańcom i ofiarom represji carskich, ale także do popularyzowania dóbr kultury związanych z Powstaniem Styczniowym i wzmacniania świadomości historycznej, zwłaszcza wśród młodego pokolenia – mówi **Marian Kolas**, dyrektor Biura Komunikacji Społecznej Urzędu Marszałkowskiego, inicjator spotkania. – Musimy pamiętać, że utrwalanie postaw patriotycznych to niezbędny czynnik konstytuujący społeczeństwo obywatelskie. Jestem przekonany, że bogaty program przyszłorocznych obchodów znacznie się do tego przyczyni – dodał dyrektor.

Wojciech Lubawski, Kazimierz Kotowski i Marian Kolas

Gmina Ćmielów zmienia wizerunek

Gmina Ćmielów dzięki środkom Unii Europejskiej realizuje ostatnio wiele projektów, które służą mieszkańcom. Największym zadaniem, które bezpośrednio wpływa na rozwój jest budowa kanalizacji sanitarnej.

Budowę kanalizacji rozpoczęto wspólnie z gminą Bodechów jeszcze ze środków przedakcesyjnych. Kontynuowana jest w tym roku, niedawno rozpoczął się jej trzeci etap. To uzupełnienie kolektora w Brzóstowej, Grójcu, z przepompownią dla Piasków Brzostowskich wraz z częścią odgałęzień. Zadanie powstaje ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. W ciągu ostatnich kilku lat udało się zainwestować około 10 mln zł, doliczając okres przedakcesyjny. – Wykonanie tego zadania stało się niezbędne, bo jako miasto jesteśmy w sieci aglomeracji Ostrowiec – wyjaśnia burmistrz **Jan Kuśmierz**. – Inwestycja związana jest z podstawowymi potrzebami człowieka, zaopatrzeniem w wodę, dostępem do kanalizacji.

W oczekiwaniu na drogę wojewódzką

Dzięki środkom unijnym z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego udało się wybudować pełnowymiarową halę sportową, która powstała przy Szkole Podstawowej nr 1 i połączona jest z nią łącznikiem. Z obiektu korzystają także gimnazjaliści.

Z inwestycji drogowych gmina wykonała łącznik między drogą powiatową Ćmielów-Krzczonec oraz Jastków-Buszkowice-Opatów. To dość duży skrót, ponad 1200 metrów. Zadania tego typu są dość trudne, bo obowiązują skomplikowane przepisy. – Warto jednak podjąć wyłożoną pracę i próbować skorzystać ze środków – podkreśla burmistrz.

W ostatnich kilku latach powstały dwie „schetynówki” z programu rządowego, dofinansowanie wyniosło 50 proc. Wybudowano ulicę Kolejową, odbudowano drogę gminną w Brzóstowej w połączeniu z drogą powiatową i wojewódzką. Ulice były w bardzo złym stanie, dodatkowo zniszczone zostały podczas budowy kanalizacji. Obecnie to jedne z ładniejszych ulic w gminie.

Dzięki dobrej współpracy z Zarządkiem Powiatu ostatnio podniósł się standard dróg powiatowych, zwłaszcza w kierunku Rudy Kościelnej, Stoków, Borii, w Trębanowie i na wielu innych odcinkach. Poprawi się też stan drogi wojewódzkiej, co podczas niedawnej wizyty zagwarantował marszałek Adam Jarubas.

Prawdopodobnie w przyszłym roku uda się już rozpocząć jej modernizację drogi wojewódzkiej. Tym bardziej, że mija sześć lat od podpisania porozumienia na przygotowanie projektu technicznego i realizację. – Chociaż przeznacziliśmy sporo środków finansowych na przygotowanie tego projektu, 329 tys. zł, podjęliśmy w lutym decyzję, by zwrócić się do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, do Zarządu Dróg Wojewódzkich w Kielcach o rozważenie budowy obwodnicy miasta Ćmielów – mówi burmistrz. – Zaproponowaliśmy współfinansowanie projektu technicznego w wysokości 50 proc. Zakładamy, że będzie to po naszej stronie około 400 tys. zł, czyli łącznie 729 tys. zł.

Pomysł obwodnicy jest tym bardziej uzasadniony, że nie można byłoby doprowadzić drogi wojewódzkiej do stan-

Jan Kuśmierz, burmistrz Ćmielowa

dardów, jakie powinna spełniać. Uniemożliwia to zabudowa centrum miasta, która jest objęta ochroną konserwatorską.

Obiekty prawie jak nowe

Nie jest łatwo prowadzić rewitalizację miasta, bo sporo nieruchomości nie posiada uregulowanych praw własności. To są historyczne zaszczości, dlatego w pierwszym etapie gmina zajęła się centrum Ćmielowa. Wykonano pierwszy remont w Rynku i parku ze środków odnowy, z PROW. Pojawiła się taka możliwość, bo miejscowość ma mniej niż 5 tys. mieszkańców.

Dzięki temu wybudowano i wyremontowano parkingi przy Domu Kultury, plac zabaw w parku, oświetlenie, uzupełniono chodniki. W kolejnym etapie wykonano bardziej złożone prace, parking przy kościele, który znajduje się w centrum miasta. Ocieplono budynek Gimnazjum w Ćmielowie, wyremontowano dach, wymieniono obróbki blacharskie, a ze środków z innych źródeł wymie-

Opinia

Kazimierz Kotowski, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego: – Ćmielów to gmina, która świetnie wykorzystuje dostępne w naszym regionie środki unijne. Otrzymuje wsparcie i dofinansowanie zarówno z RPO, jak i PROW, a także Programu Leader. Zmienia swój obraz, buduje na dużą skalę nową infrastrukturę, ale nie zapomina o swej tradycji, folklorze, kulturze. Przemiany społeczne, które zaszły w ostatnim 25-leciu, wpłynęły też na charakter gospodarczy Ćmielowa. Restrukturyzacji poddano Zakłady Porcelany, powstała też prężna Fabryka Porcelany AS Adama Spół. To wszystko uzupełnia inicjatywę doświadczonego samorządowca Jana Kuśmierz, który kieruje gminą od kilku kadencji. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego docenia pracę samorządu. Tym bardziej, że Ćmielów może być dla wielu przykładem dobrego, gospodarskiego działania

niono okna. To obiekt przejęty przez gminę od Starostwa Powiatowego po zlikwidowanej szkole średniej. Przy Gimnazjum w Ćmielowie powstało też nowoczesne boisko o nawierzchni syntetycznej. Drugi sąsiedni kompleks to boisko do koszykówki, piłki siatkowej czynne od rana do wieczora.

Kolejnym punktem rewitalizacji była ochrona pomników, najstarszego – św. Floriana, który znajduje się w Rynku i Pomnika Niepodległości w parku. Wokół nich wykonano nową nawierzchnię. Ponadto w parku zadaszono studzienki. Obok Domu Kultury, gdzie odbywa się część imprez kulturalnych, wybudowano scenę z zadaszeniem. Wygląda to dość ładnie, funkcjonalnie i bez względu na pogodę można organizować imprezy kulturalne.

Ostatnim akcentem rewitalizacji była dzwonnica, na której wymieniono trzy zegary. To najbardziej widoczny obiekt przy wjeździe do Ćmielowa od strony Ostrowca.

Współpraca z największymi zakładami

Wizytówką Ćmielowa jest porcelana, z którą miasto kojarzone jest w całym kraju. Działają tu Zakłady Porcelany i Fabryka Porcelany AS. Ponad 200-letnia tradycja, jakość porcelany zdobionej ręcznie zyskała renomę. W ostatnich latach powstało też Żywe Muzeum Porcelany firmy AS.

Obecnie Zakłady Porcelany zatrudniają ponad 400 osób. Większość to mieszkańcy Ćmielowa, o dużym talencie artystycznym, doświadczeniu. - Zaoszczędzamy na promocji, bo promują nas wyroby obu tych zakładów – nie ukrywa burmistrz Jan Kuśmierz. - Współpraca z obydwioma zakładami jest bardzo dobra, zwłaszcza podczas różnych uroczystości, Dni Ćmielowa i Ceramika. Są dofinansowywane koncerty przez zarządy firm, związki zawodowe. Razem daje to większe możliwości.

Oświata

Na terenie miasta i gminy samorząd prowadzi: przedszkole, dwie szkoły podstawowe i dwa gimnazja. Stowarzyszenie zajmuje się niepubliczną szkołą w Podgórzu. Ostatnie wyniki sprawdzianu gimnazjum były powyżej średniej powiatu.

Przedszkole ma ponad 120 dzieci, jest jednym z najtańszych. Udało się wybudować przy nim piękny plac zabaw. Ze względu na niż demograficzny w ostatnich latach zostały zlikwidowane trzy placówki: w Ćmielowie, Rudzie Kościelnej, Przeuszynie. Koszty na ich utrzymanie były ponoszone bez żadnych uzasadnień ekonomicznych. Prowadzenie zajęć stwarzało wiele problemów, klasy były łączone. Dzieci przeszły do większych dwóch placówek, gdzie jest bardzo dobre zaplecze i gdzie osiągają dobre wyniki.

Budżet oświaty w 2012 r. wynosi ponad 7,5 mln zł, z czego na zadania własne i zlecone gmina dokłada prawie 2 mln zł. Dzięki niepopularnym, ale racjonalnym decyzjom udało się obniżyć koszty utrzymania oświaty w gminie. Niestety, subwencja nie utrzyma się na tym samym poziomie, bo co roku maleje liczba uczniów. Obecnie wynosi 607.

W nowym roku nie było wielkich zmian w zatrudnieniu nauczycieli. Zwolniona została tylko jedna osoba, w poprzednim roku – 6. Nie ma osób, które mogłyby skorzystać z wcześniejszej emerytury. Obecnie jest około 70 etatów, z czego większość to nauczyciele dyplomowani.

Kultura

W Domu Kultury imienia Witolda Gombrowicza w Ćmielowie działają zespoły i koła zainteresowań: plastyczne, muzyczne, studio piosenki Humoreska, taneczne, zajęcia taneczne Zumba dla dorosłych, chór środowiskowy Jutrzenka, kapela Ćmielowiaczy, zespoły ludowe - Borianki, Stocaneczka, klub akustyka skupiający zespoły wokalne i wokarno - instrumentalne, czytelnia internetowa, biblioteka - oddział dla dorosłych i dzieci, filia biblioteczna w Borii.

W Domu Kultury siedzibę ma Związek Kombatantów RP, Koło Polskiego Związku Wędkarskiego oraz Świetlica Środowiskowa i Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych od Alkoholu oraz Współuzależnionych prowadzony przez gminę.

Oprócz zajęć w kołach zainteresowań Dom Kultury organizuje konkursy plastyczne, muzyczne, wystawy, wiele imprez plenerowych, Dni Ćmielowa, Dzień Ceramika, Noc Świętojańska, Dożynki Gminne, Gminny Turniej Sołectw, uroczystości państwowe i okazjonalne, Dzień Kobiet, Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Od czterech lat Dom Kultury ma swój konkurs wokalny o zasięgu ogólnopolskim „Ocalić od zapomnienia”, który popularyzuje polskie piosenki nieżyjących już wykonawców, kompozytorów i autorów tekstów. Tegoroczna edycja konkursu dedykowana jest Annie German w 30. rocznicę śmierci i odbędzie się 17 listopada.

Dzięki środkom PROW w latach 2010 – 2012 Dom Kultury zorganizował 8 imprez, które promowały dziedzictwo kulturowe gminy, folklor, garncarstwo i ceramikę, zwyczaję mieszczkańskie i rycerskie. Wspólnie ze Stowarzyszeniem Centrum Edukacji Historycznej Zamek Ćmielów zorganizował sesję naukową „Na zamku w Ćmielowie. Z dziejów budownictwa rezydencjonalno-obronnego na terenie dawnego województwa sandomierskiego”, imprezę plenerową „Jarmark Ćmielowski” w klimacie irlandzkim, spotkanie z Mikołajem na rynku, piknik rycerski „Ćmielowskie spotkanie z tradycją”.

Od kilku lat Dom Kultury wspiera Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Boria, Lemierze, Podgórze, Wiktoryn, Wycinka, Ulów przy organizacji corocznej imprezy plenerowej. Do partnerów należy Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Ziemi Ćmielowskiej, które jest wnioskodawcą o dofinansowanie organizacji tegorocznej edycji ogólnopolskiego konkursu wokalnego „Ocalić od Zapomnienia Ćmielów 2012”. To najstarsze w gminie stowarzyszenie.

Plany na przyszłość

– Najważniejszą sprawą dla mieszkańców jest przebudowa drogi wojewódzkiej – jeszcze raz przypomina burmistrz Jan Kuśmierz. - Ważna jest poprawa wizerunku centrum Ćmielowa. Musimy znaleźć środki na rewitalizację znajdujących się tam obiektów, by serce miasta było zdrowe i estetyczne.

Na modernizację czeka baza sportowa i kulturalna na stadionie miejskim, gdzie stan prawny jest uregulowany. - Daj Boże, by na tych terenach północnych gminy odkryto pokłady gazu łupkowego, co by zdecydowanie podniosło nasze możliwości finansowe i na pewno stworzyłoby nowe miejsca pracy – mówi burmistrz.

Partnerska budowa basenów mineralnych

Rozmowa z Kazimierzem Kotowskim, członkiem Zarządu Województwa

- Dobiega końca budowa kompleksu basenów mineralnych w Solcu Zdroju. To pierwszy nie tylko w regionie, ale i w kraju projekt realizowany w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego. Na czym polega takie rozwiązanie?

Kazimierz Kotowski: - Partnerstwo publiczno-prywatne polega na współpracy sektora publicznego i prywatnego przy realizacji przedsięwzięć lub świadczeniu usług, tradycyjnie dostarczanych przez sektor publiczny. W ramach tej współpracy każda ze stron bierze na siebie zobowiązania, z których jest w stanie najlepiej się wywiązać. Dzięki podziałowi zadań, odpowiedzialności i ryzyka w ramach PPP osiąga się najbardziej efektywny ekonomicznie sposób tworzenia infrastruktury i dostarczania usług publicznych. Każda ze stron czerpie przy tym ze współpracy własne korzyści – proporcjonalne do swego zaangażowania.

W naszym województwie przykładem działania w ramach PPP jest realizowana przez gminę Solec Zdrój wspólnie z lokalnym partnerem – właścicielem hotelu Malinowy Zdrój, budowa kompleksu basenów mineralnych. Inwestycja prowadzona jest przez prywatnego przedsiębiorcę, który po zakończeniu umowy – przekazuje infrastrukturę na rzecz gminy.

Przedsięwzięcie ma wartość prawie 20 milionów złotych i uzyskało 8 mln zł dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego. Inwestycja jest na końcowym etapie. Obiekt o powierzchni 4 490,88 m², składa się z hali basenowej, zespołu odnowy biologicznej, zespołu szatni i natrysków oraz pomieszczeń administracyjnych i socjalnych. Hala basenowa podzielona jest na część rehabilitacyjną (kąpiele i terapie lecznicze) oraz rekreacyjną (basen rekreacyjny, basen dla dzieci, whirlpoole). To co wyróżnia soleckie baseny, to wykorzystanie lokalnej wody z dodatkiem siarki w stężeniach określonych przez lekarzy balneologów, o temp. od 28 do 35-37°C.

Wypracowany przez gminę Solec Zdrój model współpracy w ramach PPP jest szczególnie atrakcyjny dla samorządu, który realizuje inwestycje przy minimalnym zaangażowaniu finansowym. Mam nadzieję, że ścieżka przetarta przez gminę Solec Zdrój w obecnym okresie, będzie znacznie szerzej stosowana w nowej perspektywie finansowej 2014 – 2020.

- Patrząc na specyfikę naszego województwa - w jakich obszarach życia partnerstwo publiczno – prywatne ma szansę na najszersze zastosowanie?

Kazimierz Kotowski: - Partnerstwo publiczno – prywatne może być realizowane praktycznie we wszystkich dziedzinach za które odpowiadają władze lokalne: od ochrony środowiska, przez mieszkalnictwo, po edukację czy ochronę zdrowia. Patrząc na strategię rozwoju województwa świętokrzyskiego, wydaje się, że - z jednej strony bardzo trudne – ale z drugiej z wielu względów najwłaściwsze do realizacji w ramach PPP są właśnie pro-

jekty z obszaru sportu, turystyki i rekreacji. Wynika to z faktu, iż partnerstwo publiczno – prywatne daje możliwość nie tylko przeprowadzenia procesu inwestycyjnego, ale także późniejszego utrzymania infrastruktury. A akurat ta ostatnia kwestia jest niezwykle ważna przy inwestycjach sportowo – rekreacyjnych, które z reguły wiążą się z bardzo wysokimi kosztami utrzymania wybudowanej infrastruktury.

- Dlaczego, mimo korzyści, które może przynieść realizacja inwestycji w ramach PPP, tak mało samorządów decyduje się na takie rozwiązanie?

Kazimierz Kotowski: - Zapewne związane jest to m.in. z nie do końca uregulowanymi kwestiami prawnymi, dotyczącymi np. wpływu zobowiązań PPP na limit zobowiązań budżetowych samorządów, które podejmują się realizacji tego typu przedsięwzięć. Ale w tym zdystansowanym podchodzeniu do partnerstwa publiczno - prywatnego znaczenie ma także – jak sądzę – obawa przed nowymi, nieprzetestowanymi powszechnie rozwiązaniami prawno-finansowymi. Dlatego w ramach Urzędu Marszałkowskiego realizujemy projekt „Partnerstwo Publiczno – Prywatne czynnikiem rozwoju przedsiębiorczości”, którego celem jest upowszechnienie wiedzy na temat partnerstwa publiczno-prywatnego i przedstawienie tej instytucji w obiektywny sposób, jako potencjalnie bezpiecznej pod kątem prawnym i ekonomicznie korzystnej metody realizacji zadań, zarówno dla sektora publicznego, jak i prywatnego.

- Dziękuję za rozmowę.

Iwona Sinkiewicz

Powstaną kolejne targowiska

11 umów na dofinansowanie projektów dotyczących realizacji targowisk stałych w ramach Programu Rozwój Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 podpisali marszałek Adam Jarubas i członek Zarządu Województwa Piotr Żołądek. Wśród gmin, które otrzymały dofinansowanie znalazły się: Jędrzejów, Pińczów, Chmielnik, Busko – Zdrój, Daleszyce, Sandomierz, Kunów, Opatów, Staszów, Bejsce, Obrazów, Piekoszów. Łączna kwota dofinansowania to ponad 10,4 mln złotych.

- Podpisujemy bardzo ważne umowy w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Celem inwestycji z zakresu budowy lub modernizacji targowisk jest stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości oraz rozwój i poprawy warunków sprzedaży, poprzez budowę i modernizację lokalnej infrastruktury handlowej. Działania te służyć mają do skrócenia dystansu pomiędzy rolnikiem a konsumentem, promocji regionu i przybliżenia konsumentom specyfiki produktów lokalnych. Program „Mój Rynek” realizowany jest z myślą o rolnikach i jest to krok w dobrą stronę - mówił marszałek **Adam Jarubas**.

W lipcu 2011 roku weszła w życie zmiana rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, która wprowadziła możliwość współfinansowania ze środków programu inwestycji polegających na budowie, przebudowie, remoncie lub wyposażeniu targowisk stałych w miejscowościach liczących do 50 tys. mieszkańców.

Realizowane w ramach programu targowiska muszą spełniać określone standardy, m. in. powinny być:

Targowiska poprawiają warunki sprzedaży i skracają dystans pomiędzy producentem a konsumentem – mówił marszałek

utwardzone, oświetlone, przyłączone do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i elektroenergetycznej, wyposażone w odpływ wody deszczowej, zadaszone stoiska (zajmujące co najmniej połowę powierzchni handlowej targowiska), miejsca parkingowe i stanowiska, w których będą sprzedawane towary danego rodzaju. Pomoc finansowa przyznawana jest w wysokości do 75% kosztów kwalifikowanych, z tym że dla jednego beneficjenta w okresie realizacji Programu nie może ono przekroczyć kwoty 1 mln zł. Z wnioskiem o dofinansowanie mogły występować gminy lub związki międzygminne.

Ze względu na aktualny kurs euro (4,1436 zł – wartość z ostatniego dnia września br.) podpisano 11 umów o przyznaniu pomocy. Ostatnia umowa (projekt obecnie jest na liście rezerwowej) zostanie podpisana, jeśli tylko pojawią się oszczędności przetargowe.

Karolina Zatorska

Burmistrz Wojciech Furmanek podpisał umowę na dofinansowanie targowiska w Daleszycach

Mikropożyczki szansą dla przedsiębiorczych

Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach podpisał umowę na realizację pierwszego w regionie projektu mikropożyczkowego w ramach PO Kapitał Ludzki. Będzie on realizowany przez Fundację Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach. Wartość projektu wynosi ponad 8 milionów złotych. Szacuje się, że udzielonych zostanie 160 mikropożyczek w kwocie do 50 tysięcy złotych. W konferencji prasowej poświęconej projektowi uczestniczyli Piotr Żołądek, członek Zarządu Województwa, Ryszard Nosowicz, prezes Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości i Arkadiusz Piecyk, wicedyrektor WUP.

- Jestem przekonany, że projekt będzie służył pobudzeniu świętokrzyskiej gospodarki, zwłaszcza sektora usług. Mikropożyczki to duża szansa dla osób mających pomysł na prowadzenie biznesu, tym bardziej, że będą one udzielane na preferencyjnych warunkach – oprocentowanie w stosunku rocznym wyniesie 1,8% dla pożyczek do 36 miesięcy oraz 2% dla pożyczek powyżej 36 miesięcy - mówił **Piotr Żołądek**, członek Zarządu Województwa.

Unijne wsparcie w formie mikropożyczek dla nowych firm jest nowatorskim projektem, który będzie uzupełniać i zastępować dotychczasowe bezzwrotne dotacje w nowym okresie programowania 2014 – 2020. Taki system udzielania wsparcia charakteryzuje się tym, że stosuje mechanizm finansowania zwrotnego. Środki przekazywane przez fundusz mają charakter odnawialny, co oznacza, że mogą być angażowane w finansowanie projektów wielokrotnie.

Realizatorem projektu „Mikropożyczki dla osób otwierających działalność gospodarczą” jest Fundacja Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach. O udzielenie pożyczki ubiegać się będą mogli pracujący mieszkańcy województwa w wieku od 18 do 64 roku życia oraz studenci i absolwenci szkół wyższych (w okresie pierwszych 12 miesięcy od ukończenia studiów na uczelni wyższej). Z udziału w projekcie wyłączone są osoby prowadzące działalność gospodarczą. Maksymalny okres spłaty pożyczki to 60 miesięcy.

- Każda osoba zakwalifikowana do udziału w projekcie otrzyma bezpłatne wsparcie doradczo – szkoleniowe. Będzie ono dotyczyć praktycznych aspektów towarzyszących zakładaniu oraz późniejszemu prowadzeniu działalności gospodarczej. O przyznaniu pożyczki decydować będą m.in. pomysł biznesowy, kwalifikacje, doświadczenie, przygotowanie i predyspozycje kandydata do prowadzenia określonego rodzaju działalności. Będziemy pomagać przedsiębiorcom, obserwować ich rozwój oraz przyglądać się, jak spłacają pożyczkę - powiedział **Ryszard Nosowicz**, prezes Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Pożyczka może być wykorzystana na dowolny cel gospodarczy, a w szczególności na cele inwestycyjne oraz obrotowe, m.in. zakup i modernizację obiektów, zakup maszyn, urządzeń, wyposażenia, środków transportu, zakup towarów handlowych oraz surowców do produkcji oraz zakup innych wartości niematerialnych i prawnych związanych z realizowanym przedsięwzięciem.

M.N.

Arkadiusz Piecyk, Piotr Żołądek i Ryszard Nosowicz

Biblioteka tętni życiem

Edukacja regionalna to istotny element rzeczywistości społecznej, który rozwija poczucie tożsamości lokalnej. Wiedza o historii regionu, zwyczajach i tradycji przodków oraz świadomość lokalnego dziedzictwa umacnia bowiem związki z „małą Ojczyzną”. Nie trzeba nikogo przekonywać, jak ważną rolę w kształceniu i wychowaniu młodego pokolenia odgrywa właśnie edukacja regionalna. W jej założenia doskonale wpisuje się cykl lekcji „Z klasą po regionie świętokrzyskim” realizowany przez staszowską filię Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach. Placówka zorganizowała także spotkanie z Andrzejem Jańczykiem przybliżające życie codzienne dawnej wsi.

„Z klasą po regionie świętokrzyskim”

- Zajęcia przybliżają uczniom historię, zabytki oraz walory turystyczne naszego regionu. Są skierowane do uczniów szkół podstawowych. Prowadzone były w formie konkursów składających się z pięciu etapów, podczas których dzieci słuchały legend, odgadywały nazwy zabytków, układały herby miast i miejscowości z naszego regionu, rozwiązywały rebusy i krzyżówki. Konkursowy cha-

rakter zajęć sprawił, że dzieci chętnie brały w nich udział – informuje Ewelina Sajda z PBW w Staszowie. Uczestnicy lekcji otrzymali nagrody ufundowane przez Urząd Miasta i Gminy oraz Starostwo Powiatowe w Staszowie oraz pamiątkowe znaczki „Z klasą po regionie świętokrzyskim” ofiarowane przez ZHP w Staszowie. - Tego typu zajęcia wzbogacają wiedzę uczniów o regionie. Będziemy je organizować dla kolejnych klas szkolnych – zapowiada Ewelina Sajda.

Opowieści Dziadka Andrzeja

Po raz kolejny, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach Filia w Staszowie włączyła się w obchody Europejskich Dni Dziedzictwa. Tegoroczna edycja EDD odbywała się pod hasłem „Tajemnice codzienności”, które zwracało uwagę na dziedzictwo niematerialne, piękno i czar przedmiotów codziennego użytku, dawne obyczaje, obrzędy, tradycje. Z tematyką tą związane było spotkanie z Andrzejem Jańczykiem pt. „Życie codzienne dawnej wsi – opowieści Dziadka Andrzeja”, na które biblioteka zamieniła się w wiejską chatę. Niepowtarzalny klimat stworzyły zgromadzone tam eksponaty, takie jak żelazka, cepy, kosy, stara skrzynia, sierpy, tara, maśniczki, kołowrotek, stare lampy. a nawet kopyta do wyrobu butów. Za sprawą „Dziadka Andrzeja” dzieci mogły przenieść się w dawne czasy i zobaczyć, jak wyglądała codzienność na wsi. Pan Andrzej barwnie opowiadał o życiu w wiejskiej chacie, o pracy w polu i zagrodzie. Mówił o pieczeniu chleba, wytwarzaniu narzędzi, praniu, prasowaniu i robieniu butów – opowiada Ewa Basińska z PBW w Staszowie. Podczas spotkania dzieci mogły spróbować dawnych smaków. Przygotowano Atrakcją był wiejski stół ze swoim chlebem, smalcem, kiszonymi ogórkami i plackiem drożdżowym. Spotkanie było okazją do poznania dawnych zwyczajów, a jednocześnie elementem edukacji i promocji ochrony dziedzictwa narodowego.

O życiu codziennym dawnej wsi opowiadał Andrzej Jańczyk

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

Projekt Re-Turn – Regions benefiting from returning migrants
(Regionalne korzyści płynące z powrotu migrantów)
jako element wspierający rozwój polityki regionalnej

„BĄDŹ MĄDRY, WRÓĆ, ROZWIJAJ SWÓJ REGION”

Zapraszamy do odwiedzania stron internetowych projektu

www.re-migrants.eu

www.e-swietokrzyskie.pl/re-turn

Biuro Projektu:

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

Departament Polityki Regionalnej

Oddział ds. Projektów Europejskich

ul. Sienkiewicza 63, 25-002 Kielce

pok. 402, 405, IV piętro

tel. 41 365 81 78; 41 365 81 84; fax 41 365 81 91

e-mail: re-turn@sejmik.kielce.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Sejmik obradował

Radny złożył ślubowanie

Podczas sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Janusz Skibiński złożył ślubowanie i objął mandat radnego wojewódzkiego. W ławach sejmikowych zastąpił zmarłego radnego Jarosława Przygodzkiego.

Janusz Skibiński do Sejmiku kandydował z list Komitetu Wyborczego Prawa i Sprawiedliwości, Okręg Wyborczy nr 2. Ma 56 lat. Mieszka w Starachowicach. Z wykształcenia jest inżynierem mechanikiem. Przez wiele lat był nauczycielem przedmiotów zawodowych. Był świętokrzyskim kuratorem oświaty, naczelnikiem Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych w Urzędzie Miasta w Starachowicach oraz radnym Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego III kadencji. Obecnie jest na emeryturze.

- Bardzo się cieszę, że objąłem mandat radnego województwa, choć niestety nastąpiło to w przykrych okolicznościach, po śmierci mojego przyjaciela Jarosława Przygodzkiego. Bycie radnym jest dla mnie ogromnym honorem i zaszczytem. Postaram się tę funkcję godnie sprawować - mówił Janusz Skibiński. W Sejmiku chciałby zająć się przede wszystkim sprawami edukacyjnymi.

Mieczysław Gębski nowym wiceprzewodniczącym Sejmiku

Mieczysław Gębski, radny Prawa i Sprawiedliwości został wiceprzewodniczącym Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego. - Dziękuję za oddane głosy. Postaram się sprawować tę funkcję, jak będę umiał najlepiej - powiedział Mieczysław Gębski.

W głosowaniu tajnym jego kandydaturę poparło 23 radnych, jeden był przeciw, a trzech wstrzymało się od głosu.

Nowy wiceprzewodniczący ma 52 lata. Mieszka w Długojowie w gminie Zagnańsk. Z wykształcenia jest technikiem mechanikiem i technikiem rolnikiem. Pracuje w firmie rodzinnej, prowadzi także działalność gospodarczą w Zagnańsku. W Sejmiku jest radnym już drugą kadencję. Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 3 obejmującego go miasto Kielce i powiat kielecki (ziemski).

Samorząd Województwa chce przejąć buskie uzdrowisko

Przy dwudziestu siedmiu głosach poparcia i jednym wstrzymującym się, Sejmik wyraził zgodę na nieodpłatne nabycie przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego od Skarbu Państwa akcji Spółki Uzdrowisko Busko-Zdrój S.A. Komunalizacja spółki ma nie tylko zagwarantować utrzymanie charakteru jej działalności, ale również sprzyjać podwyższeniu poziomu usług leczniczych oraz ich dostępności.

Rozmowy dotyczące możliwości ewentualnej komunalizacji Uzdrowiska Busko - Zdrój S.A. prowadzone były od kilku miesięcy i zostały podjęte przez Zarząd Województwa po pojawieniu się informacji o możliwej prywatyzacji uzdrowiska. Ministerstwo Skarbu Państwa zmodyfikowało

bowiem plany prywatyzacji uzdrowisk i umożliwiło województwom, w których funkcjonują państwowe sanatoria, prawo do ich przejęcia. We wrześniu br. doszło do spotkania z przedstawicielami Ministerstwa Skarbu; uzgodniono, iż w przeciągu miesiąca Samorząd Województwa zadeklaruje, czy zechce przejąć uzdrowisko.

Zewnętrzna firma opracowała analizę budżetową buskiego uzdrowiska. Wynika z niej, że Uzdrowisko Busko - Zdrój S.A. znajduje się w dobrej kondycji finansowej, nie jest zagrożone upadłością ani utratą płynności finansowej oraz posiada duży potencjał rozwojowy.

- Uzdrowisko Busko-Zdrój to jedna z najlepszych tego typu placówek - mówił podczas obrad Sejmiku **Kazimierz Kotowski**, członek Zarządu Województwa. - Dysponuje nie tylko najnowocześniejszym sprzętem i wykwalifikowanym personelem, ale przede wszystkim wspaniałymi własnymi źródłami leczniczymi z wodami siarczkowymi i solankami jodo-bromowymi. Przejęcie buskiego uzdrowiska przez Województwo Świętokrzyskie zapobiegnie jego prywatyzacji, a tym samym zagwarantuje utrzymanie dotychczasowego leczniczo-uzdrowskiego profilu działalności placówki - dodał Kazimierz Kotowski rekomendując radnym przyjęcie uchwały w tej sprawie.

Podstawową działalnością Uzdrowiska Busko - Zdrój S.A., a zarazem najważniejszym źródłem przychodów jest lecznictwo uzdrowskie prowadzone na bazie własnych źródeł wód leczniczych: unikatowej wody siarczkowej i solanki jodobromowej. Spółka udziela świadczeń zdrowotnych również w rodzaju rehabilitacji leczniczej, leczenia szpitalnego, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz leczenia stomatologicznego, które realizowane są w szpitalach uzdrowskich, zakładach przyrodolecznictwa, przychodni uzdrowskiej oraz innych jednostkach. Sanatoria i szpitale posiadają łącznie 938 łóżek. Spółka posiada dobrze wyposażoną bazę diagnostyczną. Zatrudnia około 700 osób. W planach m.in. realizację projektu inwestycyjnego pn. „Rozbudowa i modernizacja Szpitala Kompleksowej Rehabilitacji „Krystyna” z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej”, wybudowanie łącznika między budynkiem Sanatorium „Marconi”, a Zakładem Przyrodolecznictwa, jak również rozbudowanie i modernizację sanatoriów „Obłęgorek” oraz „Mikołaj”.

Z decyzji Sejmiku zadowoleni byli przysłuchujący się jego obradom zarówno prezes Zarządu Uzdrowiska Wojciech Legawiec, pracownicy jak i związki zawodowe, które obawiały się prywatyzacji Spółki.

Stanowiska w sprawie „siódemki” i likwidacji posterunków

Radni Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego przyjęli stanowisko w sprawie podjęcia konkretnych działań mających na celu przyspieszenie realizacji drogi ekspresowej S-7 na terenie województwa świętokrzyskiego i całej trasy jej przebiegu w Polsce.

Poparli także obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt zakłada zwiększenie udziałów samorządów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przywrócenie zasady rekompensowania ubytków w dochodach własnych jednostek samorządu terytorialnego, będących skutkiem zmian ustaw.

Sejmik Województwa Świętokrzyskiego przyjął również stanowisko, w którym wyraża protest przeciwko planom likwidacji posterunków policji w województwie świętokrzyskim. Zostanie ono przekazane Ministrowi Spraw Wewnętrznych, Komendantowi Głównemu Policji, Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w Kielcach oraz świętokrzyskim parlamentarzystom. Inicjatorem podjęcia stanowiska i autorem jego treści był **Tomasz Ramus**, przewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

Małgorzata Niewczas-Sochacka, Robert Siwec

*Nowy wiceprzewodniczący Sejmiku
Mieczysław Gębski*

*Do grona radnych Sejmiku
dołączył Janusz Skibiński*

Tadeusz Kowalczyk, Mieczysław Gębski, Jolanta Rybczyk

Dzień Patrona Policealnej Szkoły Medycznej w Morawicy

Uczniowie i grono pedagogiczne Policealnej Szkoły Medycznej im. Hanny Chrzanowskiej w Morawicy uroczystie zainaugurowali nowy rok akademicki 2012/2013. Słuchacze pierwszego roku złożyli ślubowanie i otrzymali indeksy. W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele instytucji współpracujących z placówką, m.in. Jacek Wołowicz, dyrektor Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Marta Solnica, dyrektor Świętokrzyskiego Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego.

Nowy rok akademicki w Policealnej Szkole Medycznej w Morawicy rozpoczęło ponad 200 uczniów, w tym na I roku 123 osoby, które kształcą się na kierunkach: ratow-

nik medyczny, technik elektroradiolog, opiekun medyczny, technik farmaceutyczny, technik masażysta i technik usług kosmetycznych.

Każdego roku, 25 października placówka obchodzi Dzień Patrona Szkoły, w rocznicę nadania imienia Hanny Chrzanowskiej wybitnej polskiej pielęgniarki (25 października 1984r.).

W następnym wydaniu Naszego Regionu przybliżymy działalność placówki.

Słuchacze Policealnej Szkoły Medycznej w Morawicy

Renata Antos, dyrektor placówki

Lekcje o samorządzie

Już po raz kolejny pracownicy Biura Komunikacji Społecznej Urzędu Marszałkowskiego prowadzą spotkania z uczniami świętokrzyskich szkół w ramach akcji informacyjnej, promującej instytucje samorządu terytorialnego. Mogą się oni poszerzyć swoją wiedzę dotyczącą roli, struktury i kompetencji organów samorządu terytorialnego, dowiedzieć się czym zajmuje się marszałek, Zarząd Województwa oraz na czym polega praca radnego.

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 27 w Kielcach

Gościem lekcji w Busku-Zdroju był marszałek Adam Jarubas

„Do bycia aniołem się dojrzewa”

Antoni Bryła, dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Bejskach został laureatem ósmej edycji plebiscytu Świętokrzyski Anioł Dobroci”. Wyróżnienia otrzymali: Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Integracja” w Połańcu i ksiądz Kanonik Jan Mikos – Prezes Towarzystwa Pomocy im. Św. Alberta w Skoszynie. W uroczystości w Teatrze im. S. Żeromskiego w Kielcach uczestniczyli przedstawiciele jednostek pomocy społecznej, organizacji i stowarzyszeń działających na terenie województwa świętokrzyskiego. Statuetki „Świętokrzyskiego Anioła Dobroci” wręczyli przewodniczący Sejmiku Tadeusz Kowalczyk, marszałek Adam Jarubas, wicemarszałek Grzegorz Świercz i Barbara Jakacka-Green, dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego.

Plebiscyt „Świętokrzyski Anioł Dobroci” jest organizowany przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego cyklicznie od 2005 r. Ma on na celu uhonorowanie instytucji pomocy społecznej, stowarzyszeń, organizacji pomocy społecznej, ale także osób fizycznych szczególnie zaangażowanych w działania z zakresu pomocy społecznej na terenie województwa świętokrzyskiego. Przez ten czas w gronie wyróżnionych znalazło się wiele wspianiałych osób. Łączy je zaangażowanie i poświęcenie na rzecz osób potrzebujących pomocy.

- Nikt aniołem się nie rodzi, do bycia aniołem się dojrzewa – podkreślał podczas uroczystości Tadeusz Kowalczyk, przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego. – Każdego dnia pracownicy socjalni podejmują trud pracy na rzecz społeczności lokalnej. Opiekują się osobami chorymi, bezdomnymi, potrzebującymi pomocy. Organizują świetlice

i kluby dla dzieci, młodzieży i seniorów. To osoby otwarte na ludzi, wrażliwi na krzywdę i cierpienia. Każdego dnia udowadniają, że pomaganie innym może być prawdziwą pasją. Za tę działalność serdecznie Państwu dziękujemy. Chylimy nisko czoła przed Waszą jakże trudną pracą – powiedział Tadeusz Kowalczyk.

Tegoroczny „Świętokrzyski Anioł Dobroci” powędrował do Antoniego Bryły, dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Bejskach. - Teraz łatwiej będzie mi pokonywać trudności, które przynosi nam życie. Od dziś towarzyszył mi będzie „Świętokrzyski Anioł Dobroci” - mówił wzruszony laureat Plebiscytu.

Antoni Bryła podejmuje liczne działania na rzecz integracji osób starszych i niepełnosprawnych ze społecznością lokalną, poprzez umożliwienie im uczestnictwa w życiu publicznym. Jest propagatorem pozytywnych postaw wobec osób niepełnosprawnych, z dużym zaangażowaniem działa na rzecz rozwoju środowiskowych form wsparcia dziennego oraz usług opieki stacjonarnej dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnych intelektualnie.

Wyróżnienie w tegorocznym plebiscycie otrzymało działające od 2004 r. Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Integracja” w Połańcu, a w kategorii indywidualnej wyróżnieniem i nagrodą specjalną uhonorowany został Ksiądz Kanonik Jan Mikos – Prezes Towarzystwa Pomocy im. Św. Alberta w Skoszynie – inicjator budowy schroniska dla bezdomnych rolników, w którym ludzie ci mają możliwość godnie spędzić ostatnie lata życia, w poszanowaniu i trosce. Tego typu placówka jest jedyna w województwie.

M.N.

„Anioły Dobroci” 2012 z gospodarzami województwa świętokrzyskiego

Najwyższy standard leczenia noworodków i ich matek

W Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach zakończyła się kompleksowa modernizacja Oddziału Ginekologiczno-Położniczego i Neonatologicznego. - Dzięki temu pacjentki będą mogły rodzić w bardzo dobrych warunkach, a nowoczesny sprzęt przyczyni się z pewnością do bardziej efektywnego leczenia noworodków - podkreślał Jan Gierada, dyrektor lecznicy. Zapowiedział, że 1 marca przyszłego roku zostanie uruchomiony oddział neonatologii z trzecim poziomem referencyjnym. W uroczystym oddaniu do użytku oddziału uczestniczyli: marszałek Adam Jarubas i Grzegorz Świercz, wicemarszałek województwa.

Remont oddziału trwał pięć miesięcy. Kosztował ponad 2 miliony złotych, a głównym wykonawcą robót była firma CREO z Rzeszowa.

Modernizacja była potrzebna, by mógł on spełniać wymogi Ministerstwa Zdrowia. Obejmowała m.in. roboty instalacyjne, wodno-kanalizacyjne, zmienione zostały posadzki, stolarka okienna i meble, a każda z sal została wyposażona w łazienkę. Zwiększyła się liczba łóżek dla noworodków, pojawiły się specjalistyczne inkubatory, respiratory oraz sprzęt do badania tętna płodu. Rocznie w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym rodzi się ponad 1000 dzieci.

Kolejnej inwestycji oddanej do użytku w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach gratulował dyrekcji placówki marszałek województwa Adam Jarubas. - Ten szpital jest dumą i wizytówką naszego województwa, a pan dyrektor robi wszystko, by pacjenci byli tu leczeni w warunkach na europejskim poziomie. Wspaniałym dopełnieniem tych standardów jest nowoczesny sprzęt me-

Adam Jarubas, Grzegorz Świercz, Jan Gierada

dyczny i wykwalifikowany personel szpitala – powiedział Adam Jarubas.

Dyrektor Jan Gierada poinformował o prowadzonych obecnie inwestycjach. Trwa remont oddziału zakaźnego mieszczącego się w budynku przy ul. Radiowej w Kielcach (koszt 8 mln 600 tys. zł) oraz centralnej sterylizacji (koszt 2,5 mln zł), a w listopadzie rozpocznie się budowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego.

Lecznica przygotowuje się także do utworzenia oddziału neonatologii z trzecim poziomem referencyjnym. Opiekę tam znajdą najciężiej chore noworodki, a matki dzieci będą miały zabezpieczoną kompleksową opiekę na oddziałach WSZ. Zostanie zakupiony najwyższej klasy specjalistyczny sprzęt o wartości 5 milionów złotych, zatrudnionych 7 lekarzy i 22 pielęgniarki. Oddział zostanie uruchomiony w marcu przyszłego roku.

Małgorzata Niewczas-Sochacka

Uroczyste przecięcie wstęgi otworzyło nowy rozdział w historii oddziału

Inwestycje pod kontrolą

Rozmowa z Marianem Michałkiewiczem, koordynatorem Zespołu Kontroli Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

- Jakie są podstawowe zadania instytucji jaką jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach?

Marian Michałkiewicz: - Zgodnie z ustawowo określonymi kierunkami, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeznacza środki na dofinansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju kraju i polityki ekologicznej państwa.

Te bieżące kierunki działania precyzuje dokument o nazwie „Strategia Działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach na lata 2009 – 2012”. Zgodnie z tym dokumentem najważniejszym zadaniem Funduszu jest współfinansowanie projektów inwestycyjnych realizowanych w poszczególnych dziedzinach (m.in. gospodarka wodno – ściekowa, ochrona powietrza, zagospodarowanie odpadów), przy udziale bezzwrotnych środków pochodzących z Unii Europejskiej. Fundusz, w ramach prowadzonej działalności dofinansowuje zadania z zakresu: ochrony wód i gospodarki wodnej, ochrony powietrza, ochrony powierzchni ziemi, edukacji ekologicznej, ochrony przyrody i leśnictwa oraz przedsięwzięcia międzywydziałowe.

- Kierowana przez Pana komórka zajmuje się kontrolą przedsięwzięć współfinansowanych przez WFOŚiGW. Jaki jest zakres tej kontroli?

Marian Michałkiewicz: - By zapewnić właściwy nadzór nad realizacją tych przedsięwzięć, Wojewódzki Fundusz prowadzi kontrole od momentu złożenia wniosku o dofinansowanie, do czasu wykonania warunków umowy. Obejmuje ona ocenę formalno – prawną składanych dokumentów oraz weryfikację przedsięwzięć na poszczególnych etapach realizacji zawartych umów. Niezależnie od tego, podejmujemy kontrolne wybranych przedsięwzięć - ze szczególnym uwzględnieniem prac w terenie - przez wyodrębnioną komórkę organizacyjną Funduszu, czyli nasz Zespół Kontroli. Kontrole te obejmują weryfikację dokumentów złożonych do Funduszu oraz ich zgodności ze stanem faktycznym, stwierdzonym w trakcie wizji lokalnej w miejscu realizacji danego przedsięwzięcia.

W trakcie kontroli dokonujemy również oceny prawidłowości stosowania Ustawy Prawo Zamówień Publicznych oraz podejmujemy działania, które mają wyeliminować nieprawidłowości przy wykorzystaniu środków finansowych przekazanych wnioskodawcy.

- W jaki sposób przygotowywany jest plan kontroli?

Marian Michałkiewicz: - Przy wyborze zadań do kontroli analizowane są aktualnie realizowane umowy i zestawienia zobowiązań z tytułu przyznanych dotacji i pożyczek. Po uzgodnieniach ilości zadań i ich tematyki z Zespołem Funduszy Europejskich, Zespołem Wnio-

Marian Michałkiewicz, koordynator Zespołu Kontroli w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach. Do głównych zadań zespołu należą kontrole przedsięwzięć finansowanych z WFOŚiGW, związane z przygotowaniem formalnym inwestycji, celowością i prawidłowością wydatkowania pieniędzy

sków i Umów, Zespołem Finansowo – Księgowym oraz Zespołem Realizacji Umów, są opracowywane, a następnie zatwierdzane przez Zarząd Funduszu kwartalne plany kontroli.

- Jakie są efekty tych wszystkich działań?

Marian Michałkiewicz: - Przeprowadzenie kontroli pozwala zwiększyć skuteczność nadzoru nad prawidłowym wykorzystaniem pieniędzy przekazanych przez Fundusz. Stwarza też możliwość wykrycia ewentualnych nieprawidłowości w realizacji zadań, czy też w sposobie ich dokumentowania.

W ubiegłym roku kontroli poddaliśmy głównie przedsięwzięcia, dla których umowy zostały zawarte w latach 2009 – 2011. Łączna wartość kosztorysowa kontrolowanych zadań wyniosła ponad 314,5 miliona złotych. Wartość środków Funduszu zaangażowanych w realizację tych przedsięwzięć to prawie 15 milionów złotych, a w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – ponad 136 milionów złotych.

- Dziękuję za rozmowę.

Iwona Sinkiewicz

Darz Bór w Tokarni!

Kilka tysięcy osób wzięło udział w VI „Hubertusie Świętokrzyskim” zorganizowanym 14 października przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Radomiu, Zarząd Okręgu Świętokrzyskiego PZŁ oraz Muzeum Wsi Kieleckiej w skansenie w Tokarni. W uroczystości wzięli udział wicemarszałek Grzegorz Świercz, członkowie Zarządu Województwa - Kazimierz Kotowski, Jan Maćkowiak i Piotr Żołądek, dyrektorzy departamentów Urzędu Marszałkowskiego, parlamentarzysty i radni Sejmiku. Impreza odbywała się pod patronatem Adama Jarubasa, marszałka Województwa Świętokrzyskiego.

Impreza rozpoczęła się Hubertowską Mszą Świętą odprawianą obok Kościoła z Rogowa w oparciu muzycznej Zespołu Reprezentacyjnego Polskiego Związku Łowieckiego pod dyrektcją **Mieczysława Leśniczaka**. Wzięło w niej udział kilkadziesiąt pocztów sztandarowych kół łowieckich województwa świętokrzyskiego. Duszpasterz świętokrzyskich leśników i myśliwych ks. kanonik **Franciszek Berak** wygłosił wzruszającą homilię w której podkreślał wagę łowiectwa dla ochrony naturalnego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

Po Mszy Świętej odbyła się „pogoń za lisem”, którym - zgodnie z tradycją - był najlepszy jeździec ubiegłorocznego „Hubertusa”. Przed pogońią złożoną z dwunastu jeźdźców, z przytroczoną do lewego ramienia lisią kitą, na koniu Mały Książę uciekała **Katarzyna Borkowska**, reprezentantka Zamku Rycerskiego w Sobkowie. Mimo dużego sprytu amazonki i wysiłków Małego Księcia, po kilkunastu minutach emocjonującej gonitwy kitę „lisa” zdobyła **Katarzyna Kotecka**, także ze stajni w Sobkowie.

Święto świętokrzyskiego łowiectwa stało się okazją nie tylko do zaprezentowania osiągnięć kół łowieckich województwa na niwie ochrony przyrody i kultywowania łowieckiej tradycji, ale także edukacji ekologicznej najmłodszych uczestników „Hubertusa”. Były liczne konkursy plastyczne, a także gry i zabawy edukacyjne.

- Pragnę państwu zwrócić na fakt, że nazwa szczególnego dla naszego regionu miejsca, czyli Świętego Krzyża, tym samym nazwa naszego województwa wzięła się przecież stąd, że Święty Emeryk przyjechał na nasze ziemie... polować - mówił do uczestników spotkania wicemarszałek **Grzegorz Świercz**. - Tradycje łowieckie na naszej ziemi są bardzo stare i bogate. Ilość osób, które przybyły dziś do skansenu w Tokarni świadczy dobitnie o tym, że nasza impreza nie tylko jest potrzebna, ale też, że spełnia ważną rolę edukacyjną. Należy zmieniać stereotypy dotyczące myślistwa; należy uświadamiać, że nie może być mowy o prawidłowo prowadzonej gospodarce leśnej bez łowiectwa. Ogrom pracy, jaką wkładają nasi myśliwi jest nie do przecenienia - dodał wicemarszałek.

VI „Hubertus Świętokrzyski” obfitował w wydarzenia, które przyciągnęły nie tylko myśliwych, ale również wiele osób nie związanych z łowiectwem. Ogromne emocje budziły pokaz sokolniczy oraz prezentacja psów myśliwskich, dużym zainteresowaniem cieszyła się ekspozycja trofeów i utensyliów myśliwskich.

Niewątpliwą atrakcją tegorocznego „Hubertusa” był pokaz kawalerski w wykonaniu **Kieleckiego Ochotniczego Szwadronu Kawalerii im. 13 Pułku Ułanów Wileńskich**. W ich wykonaniu można było zobaczyć m.in. pokaz paradnej musztry konnej, pokazy władania szablą i lancą, prezentacje wyposażenia kawalerskiego z okresu dwudziestolecia międzywojennego.

Podczas imprezy, tradycyjnie już, nadarzyła okazja do degustacji pieczonych dzików przygotowanych przez myśliwych oraz skosztowania potraw regionalnych. W skansenie swoje stoiska miało 10 podmiotów sieci „**Dziedzictwo Kulinarne Świętokrzyskie**”, smakoliki zachwalały Koła Gospodyń Wiejskich, było też bardzo liczne grono rękodzielników i twórców sztuki ludowej.

W tym roku Muzeum Wsi Kieleckiej przygotowało gościom szczególną niespodziankę. Po raz pierwszy na „Hubertusie Świętokrzyskim” pojawił się bowiem kilkumetrowy tzw. pał obfitości. Na jego zwieńczeniu na śmia-

ła oczekiwała atrakcyjna nagroda - pieczona dziczyzna oraz... napój dla dorosłych. Pierwszym odważnym, który zdecydował się podjąć wyzwanie był lekarz weterynarii z Chmielnika **Mateusz Szczepski**. Czy sprawiły to nieprzeciętne umiejętności wspinającego się, czy też niesamowity doping dwójki jego dzieci - dość powiedzieć, że pan Mateusz z lekkością kota dotarł na szczyt pała i zdobył oczekującą tam nagrodę.

Robert Siwiec

Przemarsz pocztów sztandarowych

Nagrody kultury wręczone

W Filharmonii Świętokrzyskiej odbyła się Inauguracja Roku Kulturalnego oraz Sezonu Artystycznego, podczas której wręczone zostały odznaczenia Świętokrzyskiej Nagrody Kultury. W uroczystej gali udział wzięli wiceprzewodniczący Sejmiku Włodzimierz Stępień oraz wicemarszałek Grzegorz Świercz.

Świętokrzyska Nagroda Kultury jest przyznawana co roku przez Zarząd Województwa za szczególne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dziedzictwa narodowego. Wśród jej laureatów jest wielu znakomitych artystów, pisarzy i animatorów kultury.

Nagrody I stopnia przyznawane są za szczególne osiągnięcia o charakterze międzynarodowym lub całokształt osiągnięć w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dziedzictwa narodowego, natomiast nagrody II stopnia za osiągnięcia o charakterze ogólnopolskim. Zarząd Województwa może przyznać także wyróżnienia za osiągnięcia o szczególnym charakterze dla rozwoju kultury w regionie.

Tegoroczni laureaci:

Świętokrzyska nagroda kultury I stopnia

1. **Włodzimierz Kiniorski** – wybitny muzyk i kompozytor, znany poza granicami Polski.

Świętokrzyska nagroda kultury II stopnia

1. **Romuald Bielenda** - kielecki poeta, członek ZLP.
2. **Andrzej Karwat** – sandomierzanin, absolwent ASP w Krakowie, rzeźbiarz, autor kilku wystaw indywidualnych prezentowanych w kraju i za granicą
3. **Adam Kocerba** – muzyk, folklorysta z Działoszyc, założyciel i kierownik artystyczny Młodzieżowego Zespołu Śpiewaczego „Działoszanki” i Kapeli Ludowej Działoszacy”.
4. **Bożena Piasta** – mieszkanka Skarżyska-Kamiennej, autorka kilku książek poetyckich i prozatorskich, członkini Związku Literatów Polskich, inicjatorka Ogólnopolskiego Konkursu im. Leopolda Staffa.
5. **Piotr Restecki** – kielczanin, jeden z najzdolniejszych polskich gitarzystów.

6. **Rafał Staszewski** – mieszka w Ossolinie koło Klimontowa; dziennikarz i autor piosenek country wykonywanych przez gwiazdy tego gatunku muzyki
7. **Teresa Wołczyk-Rosołowska** – znana animatorka studenckiej kultury. Obecnie dyrektor Domu Kultury Zamczek, z którego uczyniła jedną z ciekawszych instytucji kultury w Kielcach.
8. **Leszek Żmijewski** – działacz harcerski i regionalista ze Starachowic, członek Towarzystwa Przyjaciół Starachowic.

Wyróżnienia

1. **Artur Anyż** – reżyser i scenograf, pomysłodawca i sponsor znaczących przedsięwzięć artystycznych, członek Stowarzyszenia na Rzecz Odnowy Wsi „Odnowica” znanego w Polsce z działań kulturotwórczych w środowisku wiejskim.
2. **Zbigniew Leoniak** – poeta i prozaik związany z Włoszczową.
3. **Andrzej Nowak** – reporter z Ostrowca Świętokrzyskiego, autor kilku książek reporterskich, a także licznych reportaży drukowanych w prasie ogólnopolskiej i regionalnej.
4. **Renata Urbanek-Fliśnik** – artystka-muzyk, skrzypaczka, koncertmistrz w Filharmonii Świętokrzyskiej im. O. Kolberga.

Nagrody zespołowe

1. **Zespół Śpiewaczy „Borianki”** - działa przy Kole Gospodyń Wiejskich w Borii w gminie Ćmielów.
2. **Zespół Pieśni i Tańca „Leśnianie”** - istnieje od 20 lat, laureat konkursu folklorystycznego „Jawor – u źródeł kultury”.
3. **Zespół „Skoszynianki”** - powstał 30 lat temu, aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym gminy Waśniów, uczestnik festiwali i przeglądów folklorystycznych.
4. **Zespół Śpiewaczy „Echo Łysicy” z Bielin** – dwukrotnie laureat Międzynarodowych Buskich Spotkań z Folklorem, laureat przeglądów kultury ludowej i religijnej m.in. Będzinie, Kielcach i Włoszczowie.
5. **Zespół Teatralno-Obrzędowy „Strefień” z Jurkowie** w gminie Opatów – istnieje od 1983 roku, laureat nagród Ministra Kultury i Sztuki.

Laureaci Świętokrzyskiej Nagrody Kultury

Konkurs ekologiczny

Już po raz dwudziesty drugi uczniowie ze szkół podstawowych (klasy IV-VI), gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych województwa świętokrzyskiego biorą udział w konkursie pn. „Ekologia, my i region, w którym żyjemy” organizowanym przez Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach. Współorganizatorami przedsięwzięcia są: Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, Świętokrzyski Kurator Oświaty oraz Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu.

Celem Konkursu jest m.in. rozwijanie zainteresowań problematyką ochrony przyrody, zdobywanie i pogłębianie wiedzy młodzieży szkolnej na temat form ochrony przyrody na świecie, w Polsce, w regionie ze szczególnym uwzględnieniem terenów parków krajobrazowych województwa świętokrzyskiego, kształtowanie poglądów i przekonań dotyczących konieczności ochrony piękna przyrody oraz właściwych postaw wobec przejawów jej niszczenia, a także rozwijanie umiejętności zespołowego działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego.

Zmagania konkursowe odbywają się w cyklu rocznym i przebiegają w dwóch etapach. Do pierwszego etapu zespoły uczniowskie przygotowały prace konkursowe w formie posterów, filmów, reportaży, albumów fotograficznych oraz prezentacji multimedialnych. Prace stanowiły opracowanie jednego z czterech tematów:

- Góry Świętokrzyskie - muzeum geologiczne pod gołym niebem – na przykładzie własnych badań i obserwacji potwierdź słuszność tych słów.
- Przedstaw propozycję trasy nowej ścieżki dydaktycznej na terenie Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych.
- Na podstawie własnych obserwacji oraz zebranych wiadomości przedstaw wpływ dzikich wysypisk śmieci na degradację środowiska przyrodniczego w naszym województwie.
- Rok 2011 został ogłoszony przez Organizację Narodów Zjednoczonych Międzynarodowym Rokiem Lasów, aby podkreślić, że lasy na naszym globie to znacznie więcej niż tylko magazyn cennego surowca – drewna. Odnieś się do tego stwierdzenia, biorąc za przykład lasy w Twojej najbliższej okolicy.

Z nadesłanych do I etapu 96 prac, z 44 placówek oświatowych naszego województwa, Komisja Konkursowa wybrała piętnaście, które uzyskały najwyższą ocenę punktową. Autorzy wyróżnionych prac wezmą udział w drugim etapie konkursu tzw. finałowym, który odbędzie się na początku grudnia w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach.

Etap drugi (finałowy) polegał będzie na rozwiązaniu testu sprawdzającego wiedzę uczniów z zakresu znajomości parków krajobrazowych w województwie świętokrzyskim, polskich parków narodowych, tematyki leśnej i ochrony przyrody.

Szkoły, których reprezentacje biorą udział w zmaganiach II etapu oraz uczniowie wraz z opiekunami otrzymają cenne nagrody ufundowane przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, Wojewódzki Fundusz

Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Radomiu oraz Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych.

O randze konkursu świadczy fakt, że Kuratorium Oświaty w Kielcach przyznało laureatom (tj. zespołom uczniowskim złożonym z 3 uczniów, którzy zajęli pierwsze miejsca w etapie finałowym w obu kategoriach) możliwość startowania w II etapie konkursów organizowanych przez Kuratorium tj. w Konkursie Matematyczno-Przyrodniczym – uczniom szkoły podstawowej i w Konkursie Biologicznym – uczniom gimnazjum. Ponadto stworzyło możliwość gratyfikowania zdobywców I miejsca w kategorii gimnazja, dodatkowymi 4 punktami przy rekrutacji do publicznych szkół ponadgimnazjalnych.

Konkurs „Ekologia, my i region w którym żyjemy” na trwałe wpisał się w kalendarz imprez ekologicznych województwa świętokrzyskiego. W 2013 roku Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach planuje zorganizowanie kolejnej jego edycji.

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa

Świętokrzyskiego, 25-516 Kielce, aleja IX Wieków Kielc 3

Biuro Obsługi Interesanta

tel. 41 342 15 30, e-mail: obsługa.interesantow@sejmik.kielce.pl

Redakcja: Biuro Komunikacji Społecznej, tel. 41 343 90 37

www.sejmik.kielce.pl e-mail: nasz.region@sejmik.kielce.pl

Redaguje zespół: Małgorzata Niewczas-Sochacka,

Robert Siwiec, Iwona Sinkiewicz, Agata Pęk

Druk: Digital Art Studio www.digitalartstudio.pl

Rzeźbiarz z Kunowa pasje przekazuje młodym

Eugeniusz Cierluk, rzeźbiarz ludowy z Kunowa zamierza przekazywać swoje umiejętności młodym pokoleniom, dzieciom i młodzieży. Tworzy specjalną szkołkę w pomieszczeniach budynku Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej.

Pracownia będzie się mieścić z tyłu budynku, w czterech pomieszczeniach, które kiedyś zajmowali powodźnianie. Po generalnym remoncie, położeniu w środku płytek będzie to idealne miejsce do spotkań. – Chcę przekazywać młodym ludziom swoją wiedzę – mówi **Eugeniusz Cierluk**. – Rzeźbienie może być sposobem na życie. Z drewna i kamienia można wydobywać najróżniejsze rzeczy, nawet użyteczne, na przykład dekoracje do ogródka.

Uczula na detale

W pracowni będą stały stolarskie, półki na narzędzia, szafy na książki. Nie zabraknie także kawałków drewna, kamienia. Wszystko zgodnie z przepisami. To małe pomieszczenia, dla kilku, kilkunastu osób. Ustalone będą godziny zajęć, dwa, trzy razy w tygodniu. – W pracy z młodzieżą mam już doświadczenie – podkreśla Eugeniusz Cierluk. – Prowadziłem szkołkę przy parafii. Zajmuję się młodymi ludźmi na plenerach.

Namawia młodych, by przyglądali się twarzom ludzi. Zauważali w nich znaki szczególne, ułożenie oczu, nosa, czoła i zapamiętywali niespotykane detale. Eugeniusz Cierluk będzie prowadził zajęcia społecznie. Jest już na emeryturze, ma więcej czasu dla siebie. Ostatnio pracował w miejscowym Zakładzie Gospodarki Komunalnej.

Twarze nieproporcjonalnie duże

Pasja Eugeniusza Cierluka zaczęła się w 1969 r., gdy przebywał w wojsku koło Jeleniej Góry. Z zawodu jest budowlancem, ma uprawnienia i gdy budował z żołnierzami tamtejszy ośrodek wczasowy, wyciął dość dużo starych lip. – Kolega trochę rzeźbił i zostawiłem dla niego najlepsze kawałki – opowiada. – Ja też zacząłem dłubać. I tak się zaczęło.

Rzeźbą, sztuką ludową zajmuje się ponad 40 lat. To już ma we krwi. Potrafił nawet wykształcić swój styl. Rzeźbi postaci, które są nieproporcjonalne. Twarze mają często większe od tułowia, dość sugestywne. Wyrażają różne stany, uczucia. – Moje twarze są jednolite, smutne, chociaż ja jestem wesołym człowiekiem – mówi.

Lubi rzeźbić twarze rolników, ale też rycerzy, aniołków. Ostatnio interesuje się też twarzami afrykańskimi. Najczęściej używa drewna lipowego, ale też topolowego. Nie pogardzi wierzbą, bo to pierwsze drewno budowlane, z którego nasi przodkowie wykonywali różnego rodzaju nosidełka, niecki do kąpania dzieci, beczki, garnki, łyżki.

– To dopiero motyw – pokazuje fragment niedokończonej rzeźby. – Nie wiadomo, co jeszcze wyjdzie. Drewno musi żyć, nie daję mu zginąć. A to odpad lipowy. Drzewo lipowe, ścięte na boisku. Nie dałem go spalić, wyrzucić. Mam go w magazynku przy bibliotece.

Eugeniusz Cierluk podnosi z ziemi kawałki kory, która jest dobra do obróbki. – To kora z drewna topolowego, bardzo gruba i bardzo ciekawa kolorystycznie – wyjaśnia ze znanstwem.

Teraz najwięcej pracuje w kamieniu. Ma miękkie kawałki piaskowca z Janikowa spod Ożarowa, ale też z pobliskiego Nietuliska. – Kamieniarstwo było zawodem dość popularnym w Kunowie – mówi. – Teraz będę uczył dzieci tych umiejętności. Niech następne pokolenia kontynuują te tradycje.

Swoje prace często rozdaje ludziom, nie przywiązuje do nich wagi. Sporo osób obdarował podczas ostatnich dożynek w gminie, gdzie też prowadził warsztaty. Zapamiętał 5-letniego Kamilka, który w kamieniu wyrzeźbił krokodyla, pawia.

Dumny jest z wyróżnienia za 3-metrową rzeźbę kamieniarza, która znajduje się przed budynkiem Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej.

3-metrowa postać przed biblioteką

Swoje prace pokazywał na wielu wystawach, między innymi w Warszawie, Wrocławiu, Kielcach. Często przyjeżdża na imprezy do Tokarni.

Zdobył wiele nagród, dyplomów na pokazach i przeglądach sztuki nieprofesjonalnej. Dumny jest z wyróżnienia za 3-metrową rzeźbę kamieniarza, która znajduje się przed budynkiem Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej. – Przekazałem rzeźbę mieszkańcom bezpłatnie – mówi. – To symbol, pamiątka, która pokazuje pracę kamieniarzy na naszym terenie. Surowiec od nas był brany nawet do budowy wielu obiektów w Warszawie.

Eugeniusz Cierluk otrzymał nawet odznakę „Zasłużony Działacz Kultury”, którą uhonorował go Minister Kultury Rzeczypospolitej Polskiej.

Warsztat dla wnuka

Urodził się w 1948 r. w Wołowie, województwo dolnośląskie. Jego rodzice przyjechali na ziemię zachodnie po wojnie. Ojciec pochodził z Białorusi, matka z Lubelskiego. Poznali się w Niemczech w Dreźnie.

W 1972 r. założył rodzinę. Do Kunowa przyjechał w 1974 r., by dokończyć budowę domu, który rozpoczął teść. I tu już został. Ma czworo dzieci, tylko jedno odziedziczyło po nim pasję. To najmłodszy Konrad, który ukończył teologię i studiuje jeszcze fizykę w Łodzi. Interesuje się muzyką, plastyką. – Swoją warsztat chcę przekazać wnukom – planuje. – Mam tysiące dłut różnego rodzaju, noży. Niech następni po mnie przejmą fach.

Spółecznicy z Grzybowej Góry

Tym, co wyróżnia jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej w Grzybowej Górze jest ponadprzeciętne zaangażowanie druhów w pracę na rzecz lokalnej społeczności. Strażacy nie tylko gaszą pożary i ratują dobytek mieszkańców, ale przede wszystkim inicjują wiele działań, których celem jest ocalenie miejscowych tradycji oraz integrowanie mieszkańców wsi. – Ważne, by zostawić coś po sobie – mówi prezes OSP w Grzybowej Górze, Marian Gładys.

Trochę historii...

Ochotnicza Straż Pożarna w Grzybowej Górze założona została przez dwudziestoosobową grupę inicjatywną 12 czerwca 1934 roku. W tym czasie wieś charakteryzowała się zwartą zabudową, budynki kryte były strzechą więc przypadki zaproszenia ognia skutkujące groźnymi pożarami były bardzo częste. Naczelnikiem wybrano wówczas ułana Stanisława Piętaka, a gospodarzem Władysława Gładysia. Strażacy szybko poczynili pierwsze zakupy; nabyli beczkę drewnianą na konnym wozie, sikawkę dwucylindrową, bosaki i tłumice. Po II Wojnie Światowej, w 1949 roku prezesem zostaje Władysław Chodyra. To właśnie za jego kadencji członkowie OSP zdobywają cegłę rozbiórkową, z której w latach 1950-1953 budują remizę składającą się z dwóch boksów i kilku pomieszczeń pomocniczych. Dziesięć lat później druhowie przekazują 1/3 budynku remizy na sale lekcyjne dla miejscowej Szkoły Podstawowej. W 1964 roku budują zbiornik przeciwpożarowy o pojemności 200 m³.

Pierwszy samochód gaśniczy Star-27P czyli tzw. „Pszczółkę” pozyskują w 1977 roku z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Skarżysku-Kamienniej. W 1987 roku na prezesa OSP wybierają Mariana Gładysia, który nieprzerwanie stoi na czele jednostki do chwili obecnej. Z jego inicjatywy przystępują do modernizacji i rozbudowy budynku strażnicy oraz doposażenia sprzętowego. Modernizację budynku kończą w 2006 roku.

Wyzwania współczesności

Obecnie jednostka liczy łącznie 65 członków. Działa w niej 33 członków czynnych, 10 wspierających, 2 honorowych oraz dwie drużyny młodzieżowe - chłopców i dziewcząt. Na czele Zarządu stoi niezmiennie prezes Marian Gładys, wiceprezesem jest Krzysztof Łyżwa, naczelnikiem Marek Grzyb, skarbnikiem Grzegorz Kocia, gospodarzem Aneta Pająk, kronikarzem - dyrektor Szkoły Podstawowej w Grzybowej Górze, niezastąpiona Małgorzata Strzelec, a sekretarzem - Wojciech Płusa.

Jeśli porównać sprzęt oraz zaplecze logistyczne strażaków z Grzybowej Góry choćby sprzed 30 lat do posiadanego obecnie, sformułowanie „niebo, a ziemia” samo ciśnie się na usta. Obecna remiza to jednopiętrowy murowany budynek z trzema boksami, pomieszczeniami gospodarczymi, sanitariatami, izbą pamięci, magazynem. Na pierwszym piętrze znajdują się pomieszczenia socjalne oraz ich zaplecze, a także wyjście na ułożoną powyżej wieżę obserwacyjną. Łączna powierzchnia użytkowa to 350m², a kubatura - ponad 1000m³. W remizie znajduje się gminny magazyn Obrony Cywilnej.

W 2001 roku jednostka włączona została do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. W tym samym roku od Ministerstwa Spraw Wewnętrznych pozyskała samochód Star 266, który został przebudowany na pożarniczy i rok później włączony do działań bojowych. Także w 2002 roku KW PSP Kielce przekazała druhom ciężki samochód marki „Jelcz”. Obecnie na stanie OSP w Grzybowej Górze znajdują się trzy samochody pożarnicze. Poza wspomnianymi, druhowie użytkują też Poloneza Caro, który pełni funkcję samochodu operacyjnego. Na wyposażeniu jednostki znajdują się ponadto m.in. motopompa, 2 pompy szlamowe, 2 pompy pływające „Niagara”, 2 piły spalinowe, agregat prądotwórczy E-2200 oraz 4 aparaty do zabezpieczenia dróg oddechowych. – Obecnie spektrum działalności Ochotniczych Straży Pożarnych jest bardzo szerokie więc potrzebujemy najróżniejszych urządzeń i nowoczesnego, specjalistycznego sprzętu. Gaszenie pożarów jest tylko małym wycinkiem naszych działań. Przeciętnie w ciągu roku jednostka uczestniczy w

80 – 100 akcjach; wyjeżdżamy do pożarów traw i lasów, podtopień budynków, usuwamy skutki huraganów, obierania chmur – mówi prezes OSP w Grzybowej Górze, **Marian Gładyś**. – Największe akcje w ostatnich latach? Było ich wiele... Na pewno długo będziemy pamiętać kilkudniową akcję powodziową na terenie Sandomierza i okolic w 2010 roku, czy też na terenie gminy Skarżysko Kościelne, obronę przed powodzią miejscowości Szczepanów, gdzie umacnialiśmy wały i ratowaliśmy inwentarz. Pamiętny był kilkudniowy pożar wysypiska w Skarżysku – Kamiennej w 2007 roku, czy akcje pożarnicze na terenie firmy „Almax” za które Komendant Wojewódzki Świętokrzyskiej PSP wyraził nam specjalne podziękowanie.

Nie tylko akcje pożarnicze

Oprócz działalności ratowniczo – gaśniczej jednostka z Grzybowej Góry prowadzi działalność kulturalno – społeczną, sportową i inicjuje szereg działań społecznych.

- Od lat uczestniczymy w zawodach sportowo – pożarniczych i zawsze zajmujemy w nich czołowe lokaty. Choćby w ubiegłym roku; w zawodach powiatowych w Skarżysku – Kamiennej seniorzy zajęli I miejsce, zaś drużyna kobiet oraz drużyny młodzieżowe dziewcząt i chłopców stanęli na II stopniu podium. Organizujemy gminne eliminacje Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej. Za zajęcie I miejsca w poszczególnych szkołach fundujemy główną nagrodę, którą jest wyjazd na obóz młodzieżowy – mówi prezes Marian Gładyś.

Członkom OSP szczególnie leży na sercu wychowanie młodzieży i kultywowanie tradycji patriotycznych. Opiekują się miejscami pamięci narodowej na terenie miejscowości, dbają o pomniki i groby bohaterów z okresu Powstania Styczniowego oraz II Wojny Światowej. Corocznie pod hasłem „Ratujmy zabytki” prowadzą kwestę na miejscowym cmentarzu parafialnym, asystują przy oprawie świąt państwowych i kościelnych, a z posiadanych armat oddają saluty w rocznice ważnych dla historii narodu wydarzeń. - W okresie wakacji organizujemy dla dzieci i młodzieży zajęcia edukacyjno – wychowawcze pod hasłem „Bezpieczne wakacje” – mówi prezes. - W ramach zajęć prowadzone są wycieczki edukacyjno-krajoznawcze, gry i zabawy sportowe, uczestnicy poznają kulturę regionalną, zabytki, miejsca ważne dla kultury i historii Polski. Latem i jesienią organizujemy festyny

rodzinne dla mieszkańców Grzybowej Góry i okolic, zabezpieczamy imprezy sportowe, organizujemy kuligi dla młodzieży, prowadzimy zabezpieczenie logistyczne dożynek gminnych i uroczystości państwowych poprzez obsługę kuchni polowej i wydawanie posiłków – wylicza Marian Gładyś.

Prawdziwą chlubą druhów jest redagowana od wielu lat kronika jednostki. Prowadzona jest niezwykle profesjonalnie przez dyrektorkę Szkoły Podstawowej Małgorzatę Strzelec, składa się z 4 tomów, kilkakrotnie wyróżniana była na Ogólnopolskim Konkursie Kronik.

Bo dla strażaków z Grzybowej Góry liczy się nie tylko czas teraźniejszy. Ważna jest też przeszłość, ale i to co zostawia następnym pokoleniom.

Robert Siwiec

Konkurs

Miło nam poinformować, że wśród nadesłanych do naszej redakcji poprawnych rozwiązań krzyżówki zamieszczonej w numerze 9 (68) „Naszego Regionu” wyłoniliśmy zwycięzcę. Upominek otrzymuje pan **Janusz Kolasiński** ze Stopnicy. Serdecznie gratulujemy i prosimy o kontakt z redakcją w celu odebrania nagrody. Poprawne rozwiązanie-hasło krzyżówki brzmi oczywiście: **NADESZŁY CHŁODY**.

Kontynuujemy naszą zabawę! Tym razem jednak, zamiast skomplikowanej krzyżówki, proponujemy Państwu konkurs wiedzy na temat regionu świętokrzyskiego. Aby wziąć w nim udział, wystarczy odpowiedzieć na poniższe pytania:

1. Gdzie w województwie świętokrzyskim znajduje się słynna fabryka porcelany?
2. Jak nazywa się zwycięzczyni „pogoni za lisem” VI edycji „Hubertusa Świętokrzyskiego”?
3. Kto otrzymał statuetkę „Anioła Dobroci” w tegorocznej edycji plebiscytu?

Odpowiedzi należy nadsyłać do 27 listopada br. na adres poczty elektronicznej: nasz.region@sejmik.kielce.pl lub listownie: Biuro Komunikacji Społecznej, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce.

Spośród poprawnych odpowiedzi rozlosujemy atrakcyjne nagrody!

Kwiaty i gratulacje dla nauczycieli

- Dziękuję Państwu za codzienną pracę i wysiłek wkładany w edukację i przygotowanie do dorosłego życia młodych pokoleń. Z szacunkiem patrzymy na Wasze zaangażowanie i poczucie misji. Życzę zdrowia, dużo sił, a przede wszystkim satysfakcji w wypełnianiu trudnej pracy pedagoga – mówił Piotr Żołądek, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, który z okazji Święta Edukacji Narodowej spotkał się z dyrektorami oraz nauczycielami placówek oświatowych podległych Samorządowi Województwa. Gratulacje pedagogom złożyli także dyrektorzy Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego - Jacek Kowalczyk i Małgorzata Kowalińska. Nauczyciele otrzymali listy gratulacyjne i kwiaty.

W imieniu nagrodzonych głos zabrał między innymi Jacek Wołowiec, dyrektor Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli: - Cieszymy się, że Samorząd Województwa Świętokrzyskiego oświatę traktuje priorytetowo. Dziękujemy za okazywaną nam życzliwość. Nasze sukcesy nie byłyby bowiem możliwe bez tego wsparcia – powiedział Jacek Wołowiec.

M.N.

Nauczycieli powitała Małgorzata Kowalińska

Pracownicy PBW w Kielcach

Kwiaty i życzenia przyjęła m.in. Ewa Witczyńska, dyrektor NKJO w Sandomierzu

Życzenia pedagogom złożył Piotr Żołądek

Gratulacje otrzymali również dyrektorzy ŚCDN Jacek Wołowiec i Alicja Stradomska

HUBERTUS ŚWIĘTOKRZYSKI 2012

W OBIEKTYWIE

